

Προεδρικό Διάταγμα υπ'Αριθμ. 81

Προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία καθιέρωσης ονομασιών προέλευσης γεωργικών προϊόντων.

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 15 του άρθρου 11 του Ν. 2040/1992 «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας και νομικών προσώπων εποπτείας του και άλλες διατάξεις» (Α 70).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 2081 /1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α 154).
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
4. Την 95/1993 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Γεωργίας,

Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος οι ακόλουθοι όροι έχουν την απέναντι από τον καθένα προσδιοριζόμενη έννοια:
  - α. Ονομασία προέλευσης: η γεωγραφική ονομασία (τοπωνύμιο) μιας περιοχής ή ενός συγκεκριμένου τόπου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή ενός γεωργικού προϊόντος που προέρχεται από την περιοχή αυτή ή από το συγκεκριμένο τόπο και του οποίου η ποιότητα ή τα τυπικά χαρακτηριστικά οφείλονται σε παράγοντες της περιοχής (φυσικοί ή τεχνικής φύσης συντελεστές)
  - β. Γεωγραφικό όνομα περιοχής: το επίσημο όνομα της περιοχής ή του συγκεκριμένου τόπου που χρησιμοποιείται για την περιγραφή ενός γεωργικού προϊόντος, καθώς και το παραδοσιακά χρησιμοποιούμενο όνομα μιας περιοχής ή ενός συγκεκριμένου τόπου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ως περιοχή μπορεί να νοείται και το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας.
  - γ. Ομάδα: κάθε οργάνωση παραγωγών ή μεταποιητών ή τυποποιητών - συσκευαστών γεωργικού προϊόντος, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή ή σύνθεσή της
2. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται για τα σε φυσική κατάσταση ή μεταποιημένα

προϊόντα φυτικής, ζωικής, δασικής και αλιευτικής παραγωγής

3. Τα γεωργικά προϊόντα που δικαιούνται ονομασίας προέλευσης κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:
  - α. Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (Π.Ο.Π.).
  - β. Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (Π.Γ.Ε.). Τα γεωργικά προϊόντα μιας περιοχής ή ενός συγκεκριμένου τόπου δικαιούνται, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος, καθώς και αυτές που καθορίζονται κατά περίπτωση, να φέρουν μια των ανωτέρω ενδείξεων, καθώς και το τοπωνύμιο της περιοχής ή του συγκεκριμένου τόπου.
4. Το τοπωνύμιο, το οποίο αναγνωρίζεται ως προστατευόμενη ονομασία προέλευσης, απαγορεύεται να χρησιμοποιείται συγχρόνως και ως «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη» για ομοειδή προϊόντα

Άρθρο 2

1. Βασικές προϋποθέσεις αναγνώρισης Για να αναγνωρισθεί ένα τοπωνύμιο ως «προστατευόμενη ονομασία προέλευσης» ή ως «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη» πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: α) Το γεωργικό προϊόν να είναι εύφημα και ευρύτατα γνωστό τουλάχιστον στην εσωτερική αγορά της χώρας. β) Να είναι δυνατή, με αντικειμενικά κριτήρια, η οριοθέτηση της ζώνης παραγωγής και ο αποκλεισμός των ακατάλληλων περιοχών μέσα σ αυτή. γ) Το γεωργικό προϊόν να προέρχεται από εκλεκτές ποικιλίες ή φυλές ζώων ή πτηνών ή είδη ψαριών, που παράγονται στη περιοχή, της οποίας το τοπωνύμιο προτείνεται ως ονομασία προέλευσης. δ) Οι ποικιλίες φυτικών ειδών ή οι φυλές ζώων ή πτηνών ή τα είδη ψαριών να χρησιμοποιούνται παραδοσιακά για το συγκεκριμένο γεωργικό προϊόν. ε) Το μεταποιημένο γεωργικό προϊόν να έχει σύσταση κατάλληλη για το προς παραγωγή προϊόν, χωρίς να απαιτούνται τεχνολογικές επεμβάσεις που να μεταβάλουν ουσιαστικά τη φυσικοχημική σύσταση του τελικού προϊόντος. στ) Η τυποποίηση - συσκευασία, η επεξεργασία και η συντήρηση ή ωρίμαση των προϊόντων πρέπει να γίνεται σε εγκαταστάσεις, οι οποίες να είναι εξοπλισμένες με τον ενδεδειγμένο μηχανολογικό εξοπλισμό και να διαθέτουν κατάλληλους χώρους για την αποθήκευση και τις τεχνολογικές επεξεργασίες. ζ) Να είναι δυνατός και ευχερής ο έλεγχος, σε όλα τα στάδια της παραγωγής και της εμπορίας - διακίνησης, των υπόψη γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης. η) Το γεωργικό προϊόν να είναι ποιότητας ή να έχει χαρακτηριστικά που οφείλονται στο γεωγραφικό περιβάλλον της περιοχής. θ) Ειδικότερα προκειμένου για Π.Ο.Π. πρέπει το προϊόν να είναι τυπικό της περιοχής παραγωγής και η τυπικότητα και τα χαρακτηριστικά του να οφείλονται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο στο γεωγραφικό περιβάλλον της περιοχής το οποίο περιλαμβάνει φυσικούς και τεχνικής φύσης συντελεστές. ι) Η μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης και της τυχόν ωρίμασης ή παλαίωσης, πρέπει να γίνεται μέσα στην καθορισμένη ζώνη ονομασίας προέλευσης.

Άρθρο 3

Διαδικασία αναγνώρισης

1. Η αναγνώριση «προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης» (Π.Ο.Π.) ή «προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης» (Π.Γ.Ε.) γίνεται μετά από αίτηση ομάδας, η οποία έχει άμεση οικονομική σχέση με το γεωργικό προϊόν (πρωτογενής παραγωγή, συσκευασία - μεταποίηση, εμπορία) και εδρεύει στην περιοχή αναγνώρισης. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ομάδα σε μια περιοχή, αίτηση αναγνώρισης μπορεί να υποβάλλει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή εδρεύει στην περιοχή και έχει έννομο οικονομικό συμφέρον (παραγωγός πρωτογενούς παραγωγής, μεταποιητής, συσκευαστής - τυποποιητής) ή η αρμόδια τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας.
2. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

- α. Πλήρη στοιχεία του αιτούντος (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, διεύθυνση έδρας, διεύθυνση έδρας μονάδας συσκευασίας - τυποποίησης, μεταποίησης κ.λπ.).
  - β. Στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται ότι συντρέχουν οι βασικές προϋποθέσεις του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος
  - γ. Το όνομα του γεωργικού προϊόντος, το γεωγραφικό όνομα για το οποίο ζητείται αναγνώριση, καθώς και η κατηγορία για την οποία ζητείται η αναγνώριση (Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε.).
  - δ. Τη γεωγραφική ζώνη προέλευσης της πρώτης ύλης του γεωργικού προϊόντος. Η ζώνη θα καθορίζεται με βάση στοιχεία γεωργικών μητρώων και σε περίπτωση έλλειψης αυτών με βάση τα διοικητικά όρια των Κοινοτήτων, Δήμων, Επαρχιών, Νομών ή Διαμερισμάτων. Η προτεινόμενη ζώνη πρέπει να απεικονίζεται σε χάρτη προσιτής κλίμακας.
  - ε. Τις ποικιλίες ή τις φυλές ζώων ή τα είδη ιχθυηρών, το προϊόν των οποίων χρησιμοποιείται για την παραγωγή και αναγνώριση ονομασίας προέλευσης
  - ζ. Τις καλλιεργητικές τεχνικές ή τις τεχνικές εκτροφής, συμπεριλαμβανομένων και των ανωτέρω αποδόσεων ανά μονάδα επιφάνειας ή κεφαλή ζώου, καθώς και τις συνθήκες συλλογής ή τις τυχόν ειδικές συνθήκες παραγωγής
  - η. Τις φυσικές συνθήκες της περιοχής (κλίμα, έδαφος, χλωρίδα, ύδατα κλπ.) που ζητείται αναγνώριση ανάλογα με το προϊόν.
  - θ. Τα ελάχιστα ποιοτικά χαρακτηριστικά των πρώτων υλών, καθώς και τους τρόπους και τις συνθήκες συσκευασίας, μεταφοράς, αποθήκευσης και τις μεθόδους επεξεργασίας του γεωργικού προϊόντος
  - ι. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του τελικού προϊόντος (φυσικά, χημικά ή οργανοληπτικά) προκειμένου για Π.Γ.Ε., τα οποία οφείλονται σε φυσικούς ή τεχνικής φύσης συντελεστές της περιοχής.
  - κ. Τα τυπικά ή ποιοτικά χαρακτηριστικά του τελικού προϊόντος (φυσικά, χημικά ή οργανοληπτικά) τα οποία οφείλονται αποκλειστικά ή κυρίως στο γεωγραφικό περιβάλλον της περιοχής προκειμένου για Π.Ο.Π.
  - λ. Δήλωση του αιτούντος ότι αναλαμβάνει την υποχρέωση συνεργασίας με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και συμμετοχής του στους απαραίτητους ελέγχους
3. Η αίτηση υποβάλλεται στην αρμόδια τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας. Αν η ζώνη για την οποία ζητείται αναγνώριση ονομασίας προέλευσης καλύπτει περιοχή αρμοδιότητας περισσότερων τοπικών υπηρεσιών, η αίτηση υποβάλλεται συγχρόνως στις αντίστοιχες υπηρεσίες που αφορά η προτεινόμενη ζώνη. Η τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας, μετά την εξέταση των στοιχείων της αίτησης, διαβιβάζει αυτή στην αρμόδια κεντρική υπηρεσία, διατυπώνοντας σαφώς τις παρατηρήσεις της, καθώς και τις απόψεις άλλων ενδιαφερόμενων φορέων της περιοχής. Ο Υπουργός Γεωργίας μπορεί να συνιστά ομάδες εργασίας, οι οποίες θα γνωμοδοτούν επί των υποβαλλομένων αιτήσεων.
4. Η αναγνώριση Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. συγκεκριμένου γεωργικού προϊόντος ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 4

Όροι και προϋποθέσεις αναγνώρισης παραγωγής προϊόντων ονομασίας προέλευσης

1. Οι προτιθέμενοι να παράγουν γεωργικά προϊόντα ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε.) υποβάλλουν, κάθε περίοδο παραγωγής, σχετική αίτηση στην αρμόδια τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας δέκα πέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν την έναρξη παραλαβής προϊόντων. Η αίτηση περιλαμβάνει τουλάχιστον το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία της επιχείρησης, την έδρα της ή την έδρα των μονάδων τυποποίησης - συσκευασίας ή μεταποίησης - επεξεργασίας, καθώς και την πιθανή ημερομηνία έναρξης

και λήξης της παραλαβής πρώτων υλών, με την προϋπόθεση ότι η παραλαβή δεν θα αρχίζει νωρίτερα και δεν θα λήγει αργότερα από τις δηλούμενες ημερομηνίες. Όσοι προτίθενται να προβούν σε παραγωγή γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης για πρώτη φορά, πρέπει να υποβάλλουν μαζί με την αίτηση του προηγούμενου εδαφίου, τη σχετική δήλωση της περίπτωσης ια της παρ. 2 του άρθρου 3, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία ότι συντρέχουν στην περίπτωση τους οι βασικές προϋποθέσεις του άρθρου 2 του παρόντος διατάγματος. Η αρμόδια τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας αποφαίνεται αιτιολογημένα επί των υποβαλλομένων αιτήσεων.

2. Οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης τηρούν πλήρη στοιχεία προέλευσης των πρώτων υλών κατά παραγωγό. Στα ζυγολόγια ή τιμολόγια παραλαβής πρώτων υλών αναγράφονται τουλάχιστον τα στοιχεία ταυτότητας του παραγωγού πρώτων υλών (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση κ.λπ.), ή περιοχή προέλευσης των πρώτων υλών (κοινότητα ή δήμος και περιοχή), το είδος των προϊόντων, ποικιλία ή φυλή ζώων, βάρος κ.λπ., τα δε στελέχη αυτών φυλάσσονται για μια πενταετία και επιδεικνύονται σε κάθε ζήτηση των αρμοδίων οργάνων ελέγχου.
3. Οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης, σε φυσική κατάσταση ή μεταποιημένα, οφείλουν να τηρούν βιβλίο κίνησης, στο οποίο πρέπει να αναγράφονται όλα τα πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία επιτρέπουν τον έλεγχο των εν λόγω προϊόντων, σύμφωνα με τις τεχνικές οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας. Ανάλογα βιβλία κίνησης οφείλουν να τηρούν επίσης και οι συσκευαστές -τυποποιητές ή εμφιαλωτές γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης. Τα βιβλία κίνησης φυλάσσονται με φροντίδα των ενδιαφερομένων για μια πενταετία και επιδεικνύονται σε κάθε ζήτηση των αρμοδίων οργάνων ελέγχου.
4. Η μεταφορά - διακίνηση, μεταξύ διαφόρων εγκαταστάσεων, γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης επιτρέπεται κατόπιν αδείας και σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας
5. Οι παραγωγοί ή οι συσκευαστές - μεταποιητές γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης οφείλουν να υποβάλλουν στην αρμόδια τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας δήλωση αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης παλαιότερων ετών κατά κατηγορία. Η δήλωση υποβάλλεται για τα υπάρχοντα αποθέματα την τελευταία ημέρα της εμπορικής περιόδου που ισχύει για κάθε προϊόν ή που καθορίζεται κατά περίπτωση.
6. Οι παραγωγοί (τυποποιητές - συσκευαστές - μεταποιητές κ.λπ.) γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης οφείλουν να υποβάλλουν στην αρμόδια τοπική υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας δήλωση παραγωγής. Η δήλωση παραγωγής υποβάλλεται αμέσως μετά το τέλος της παραγωγικής περιόδου στην καθορισμένη ζώνη και σε ημερομηνία που καθορίζεται κατά ονομασία προέλευσης. Η δήλωση περιλαμβάνει τις ποσότητες που επεξεργάστηκαν ή μεταποιήθηκαν κατά κοινοτική ή δημοτική περιοχή προέλευσης και τα παραχθέντα τελικά προϊόντα κατά κατηγορία ονομασίας προέλευσης.
7. Με την επιφύλαξη γενικών και ειδικών διατάξεων ως προς τα αναγραφόμενα στοιχεία στα μέσα συσκευασίας, στην ετικέττα ή απευθείας στους υποδοχείς γεωργικών προϊόντων που δικαιούνται ονομασίας προέλευσης Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε., αναγράφονται υποχρεωτικά και οι ακόλουθες ενδείξεις:
  - α. Το όνομα του γεωργικού προϊόντος
  - β. Το γεωγραφικό όνομα (τοπωνύμιο) της περιοχής
  - γ. Η κατηγορία ονομασίας προέλευσης. Τα ανωτέρω στοιχεία αναγράφονται ως ενιαίο σύνολο, με γράμματα ομοιόμορφα. Το ύψος των γραμμάτων της κατηγορίας ονομασίας προέλευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέγεθος των γραμμάτων των στοιχείων των περιπτώσεων α και β, ούτε να είναι μικρότερο από τον πενήντα στα εκατό (50%) του ύψους αυτών. Το μέγεθος των γραμμάτων των κάθε φύσης ενδείξεων που αναγράφονται στα μέσα συσκευασίας, στην ετικέττα ή στους υποδοχείς πρέπει να είναι μικρότερα του πενήντα στα εκατό (50%) του μεγέθους με το οποίο αναγράφονται τα

στοιχεία των περιπτώσεων β και γ. Τα στοιχεία των περιπτώσεων β και γ αναγράφονται τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα.

- δ. Τα στοιχεία του συσκευαστή - μεταποιητή (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, διεύθυνση)
  - ε. Το περιεχόμενο σε βάρος ή όγκο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις
  - ζ. Τα στοιχεία ελέγχου, που αποτελούνται κατά τα δύο αρχικά γράμματα του γεωγραφικού ονόματος της ονομασίας προέλευσης, ακολουθούμενα από τον αύξοντα αριθμό του μέσου συσκευασίας και τους δύο τελευταίους αριθμούς του έτους παραγωγής. Τα στοιχεία ελέγχου αναγράφονται με ευθύνη του συσκευαστή μετά από έγγραφη άδεια της αρμόδιας τοπικής υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, η οποία τηρεί ειδικό βιβλίο παρακολούθησης και ελέγχου ανά συσκευαστή. Τα ανωτέρω στοιχεία ελέγχου δεν αναγράφονται υποχρεωτικά στα μέσα συσκευασίας που εμπεριέχουν μικρότερες συσκευασίες με αναγραφή των σχετικών στοιχείων.
  - η. Εμπορικά σήματα που χρησιμοποιούνται για κοινά ομοειδή γεωργικά προϊόντα δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για γεωργικά προϊόντα ονομασίας προέλευσης
8. Τα στοιχεία των περιπτώσεων α, β και γ της παρ. 7 του παρόντος αναγράφονται υποχρεωτικά σε κάθε συνοδευτικό έγγραφο (τιμολόγια, δελτία αποστολής, τελωνειακά έγγραφα, κ.λπ.) κατά τη διακίνηση - μεταφορά γεωργικών προϊόντων ονομασίας προέλευσης.

Άρθρο 5

Γενικές διατάξεις

1. Οι ονομασίες προέλευσης των γεωργικών προϊόντων αναγνωρίζονται και προστατεύονται, εφόσον είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του παρόντος
2. Τα εξαγόμενα προς άλλες χώρες γεωργικά προϊόντα ονομασίας προέλευσης συνδέονται από σχετικό πιστοποιητικό, το οποίο χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας
3. Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση του γεωγραφικού ονόματος μιας περιοχής ή τόπου, που αναγνωρίζεται ως ονομασία προέλευσης γεωργικών προϊόντων, για ομοειδή προϊόντα άλλης προέλευσης, έστω και αν του τοπωνυμίου προηγούνται ή έπονται εκφράσεις όπως «γένος», «τύπος», «είδος», «μέθοδος», «τρόπος» και άλλες ανάλογες εκφράσεις
4. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν εφαρμόζονται στα αμπελοοινικά προϊόντα, για τα οποία οι διατάξεις του Ν.Δ. 243/1968 «περί Βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παράγωγης» (Α 144).
5. Η απένταξη γεωργικού προϊόντος από την κατηγορία της Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. μπορεί να γίνει μόνο στο στάδιο της παραγωγής και σε εξαιρετικές περιπτώσεις στο στάδιο της εμπορίας (αλλοίωση χαρακτηριστικών και σύστασης, μη επιτρεπόμενες επεξεργασίες, κ.λπ.).
6. Επί των γεωργικών προϊόντων με «προστατευόμενη ονομασία προέλευσης» ή με «προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη» έχουν παράλληλη εφαρμογή οι γενικές και ειδικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, για θέματα που δεν ρυθμίζονται με το παρόν διάταγμα
7. Ο έλεγχος και η εποπτεία εφαρμογής του παρόντος διατάγματος διενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας

Άρθρο 6

Λήξη ισχύος

1. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος παύουν να ισχύουν από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου της 14ης Ιουλίου 1992 «για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και

των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων» (L208). Στον Υπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 1993-03-19

Υπογράφοντες:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΣΚΙΝΑΣ